

Załącznik do protokołu z kontroli:
Znak: WPS.III.9421.3.18.2017.BR/LS/EA

Informacja do BIP o wynikach kontroli doraźnej przeprowadzonej w Środowiskowym Domu Samopomocy w Inowrocławiu sporządzona w oparciu o art. 4 ust.1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r., 1764).

Przedmiotowy zakres kontroli obejmował:

Stan organizacyjno-prawny jednostki, struktura zatrudnienia, posiadanie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego, kwalifikacje zawodowe i szkolenia zatrudnionych pracowników oraz realizacja indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego, integracja społeczna uczestników oraz prowadzona dokumentacja zbiorcza i indywidualna każdego uczestnika (zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej), zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786).

Czas przeprowadzenia kontroli: Kontrolę przeprowadzono w dniach 30-31 października oraz 2, 3, 6 listopada 2017 r.

Ustalenia kontroli:

Prawne podstawy funkcjonowania ŚDS w Inowrocławiu

Kierownik przedstawił do wglądu następującą dokumentację, dotyczącą podstaw funkcjonowania ŚDS:

- Uchwała Nr XIV/178/2011 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 27 października 2011r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu.
- Załącznik do Uchwały NR XIV/178/2011 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 27 października 2011 r. - Statut Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu.
- Uzasadnienie do Uchwały NR XIV/178/2011 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 27 października 2011r.
- Zarządzenie nr 4/2016 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu z dnia 26 października 2016 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu uczestnika określającego zasady korzystania z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu.
- Zarządzenie nr 5/2016 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu z dnia 31 października 2016r. zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia procedury przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Środowiskowym Domu Samopomocy w Inowrocławiu.

- Zarządzenie nr 6/2016 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu z dnia 9 listopada 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia procedur postępowania pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu.
- Zarządzenie nr 2/2017 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu z dnia 9 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Programów Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu dla domów typu A, B, C.
- Zarządzenie nr 3/2017 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu z dnia 9 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Planu Pracy na 2017 r. Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu dla domów typu A, B, C.
- Zarządzenie nr 8/2017 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu z dnia 10 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu Pracy Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu.

Kontrolę przeprowadzono w obecności kierownika jednostki. Ustalenia zawarte w protokole oparto o informacje udzielone przez kierownika jednostki, skontrolowaną dokumentacją oraz oględziny placówki. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej). Zgodnie z art. 2 pkt 1 przywołanej ustawy ustalenie sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego jest zadaniem Wojewody. Sposób funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy, kwalifikacje osób świadczących usługi oraz standardy usług świadczonych przez domy określa rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Inowrocławiu jest jednostką organizacyjną Miasta Inowrocławia, jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu, przeznaczonym dla 45 osób pełnoletnich przewlekle psychicznie chorych (typ A), upośledzonych umysłowo (typ B) oraz dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych (typ C). Uczestnikami ŚDS są osoby z Inowrocławia

Zgodnie z zapisami statutu i regulaminu organizacyjnego Środowiskowego Domu samopomocy w Inowrocławiu:

* cyt. „Środowiskowy Dom Samopomocy (...) działa w szczególności na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (...)
- 2) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (...)
- 3) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (...)
- 4) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (...) [§ 1 statutu]

* cyt. „Dom jest jednostką organizacyjną Miasta Inowrocławia realizującą zadania z zakresu administracji rządowej określone w ustawie o pomocy społecznej i ustawie o ochronie zdrowia psychicznego. Dom jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu, który wykonywać będzie zadania zlecone gminie w zakresie świadczenia usług opiekuńczych dla osób

przewlekłe psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.” [§ 2 pkt 1 i 2 statutu]

* cyt. „Działalność Domu jest ukierunkowana na pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu codziennych problemów osób w nim przebywających oraz na integrację uczestników ze społecznością lokalną poprzez różnego rodzaju formy aktywizacji.

Celem działalności Domu jest:

- 1) organizowanie oparcia psychicznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przeciwdziałanie izolacji społecznej poprzez utrzymanie osób z zaburzeniami psychicznymi w ich naturalnym środowisku;
- 3) kształtowanie właściwych postaw społecznych” [§ 3 pkt 1 i 2 statutu]

* cyt. „Do zadań domu należy:

- 1) podtrzymywanie i rozwijanie u osób z zaburzeniami psychicznymi umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia;
- 2) organizowanie zajęć dostosowanych do stanu zdrowia, sprawności psychofizycznej i szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności;
- 3) pobudzenie społecznej aktywności w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych” [§ 4 pkt 1 statutu]

* cyt. „Strukturę organizacyjną stanowią:

- 1) Kierownik Domu.
- 2) Główny księgowy.
- 3) Zespół wspierająco-aktywizujący.
- 4) Sekcja administracji i obsługi. [§ 7 regulaminu organizacyjnego ŚDS]

Kadra Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu

1. Kierownik ŚDS w Inowrocławiu

Zgodnie z § 6 i 7 statutu ŚDS w Inowrocławiu Domem kieruje Kierownik, którego zatrudnia i zwalnia Prezydent Miasta Inowrocławia. Kierownik działa jednoosobowo w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Inowrocławia. Kierownik jest odpowiedzialny za prawidłowe funkcjonowanie Domu, właściwą organizację, efektywne gospodarowanie powierzonym mieniem oraz reprezentuje go na zewnątrz.

Na podstawie art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Ponadto w myśl § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy kierownik domu jest obowiązany posiadać wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Kierownikiem ŚDS w Inowrocławiu jest ██████████. Kierownik ukończyła studia wyższe licencjackie na kierunku pedagogika o specjalności praca socjalna, a następnie magisterskie na kierunku pedagogika resocjalizacyjna. W roku 2010 ukończyła studia podyplomowe w zakresie organizacji pomocy społecznej. Ponadto posiada wymagany przepisami staż pracy w pomocy społecznej oraz doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

2. Pracownicy ŚDS w Inowrocławiu

ŚDS przedstawił w układzie tabelarycznym obsadę kadrową Środowiskowego Domu samopomocy w Inowrocławiu – stan na dzień 3 listopada 2017 r. uwzględniający: imię i nazwisko pracownika, stanowisko, data zatrudnienia w ŚDS, wymiar zatrudnienia w przeliczeniu na etat, wykształcenie – nazwa szkoły i rok ukończenia, kursy i szkolenia w jakich uczestniczył pracownik.

Z ww. wykazu wynika, iż na dzień 3 listopada 2017 r. w ŚDS zatrudnionych było ogółem 11 osób, w tym:

- kierownik w wymiarze 1 etatu,
- główna księgowa/pracownik administracyjno-biurowy w wymiarze 1 etatu,
- pomoc administracyjna - biurowa w wymiarze 1 etatu,
- psycholog w wymiarze 1 etatu,
- pedagog w wymiarze 1 etatu,
- technik fizjoterapii w wymiarze 1 etatu,
- 3 instruktorów terapii zajęciowej, każdy w wymiarze 1 etatu,
- terapeuta w wymiarze 1 etatu,
- opiekun w wymiarze 1 etatu

Podczas czynności kontrolnych analizie poddano akta osobowe wszystkich pracowników zatrudnionych w ŚDS, pod względem zgodności ich zatrudnienia z wymaganymi kwalifikacjami. W wyniku analizy stwierdzono, że wszyscy pracownicy Domu posiadają wymagane przepisami kwalifikacje, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. 2014, poz. 1786).

Staż pracy pracowników z osobami z zaburzeniami psychicznymi, wymagane przeszkolenie i doświadczenie

Zgodnie z § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy „Pracownicy, (...), są obowiązani posiadać co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pracownicy, których zakres obowiązków obejmuje prowadzenie treningów umiejętności społecznych, są obowiązani posiadać przeszkolenie i doświadczenie w zakresie:

- 1) umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań;*
- 2) kształtowania nawyków celowej aktywności;*
- 3) prowadzenie treningu zachowań społecznych.”*

W wyniku analizy akt osobowych pracowników oraz wykazu pracowników zatrudnionych w ŚDS ustalono, że pracownicy posiadali wymagany co najmniej półroczny staż pracy na stanowisku, na którym mieli bezpośredni kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Pracownicy prowadzący treningi umiejętności społecznych posiadają przeszkolenie i doświadczenie w wymaganym zakresie.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Zespołu Wspierająco-Aktywizującego

Na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy zespół wspierająco-aktywizujący tworzy kierownik domu i pracownicy świadczący usługi w domu. Według zapisów § 6 pkt 2 regulaminu organizacyjnego ŚDS w Inowrocławiu w skład zespołu wspierająco-aktywizującego wchodzi wszyscy pracownicy merytoryczni Domu: kierownik, psycholog, pedagog, terapeuci, instruktorzy terapii

zajęciowej, technik fizjoterapii lub fizjoterapeuta, opiekun, inni specjaliści w zależności od potrzeb.

Zgodnie z § 12 ust. 1-2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wynosi nie mniej niż 1 etat na:

- 1) 7 uczestników w domu typu A;
- 2) 5 uczestników w domu typu B lub C.

W przypadku łączenia typów domów wskaźnik zatrudnienia stosuje się odpowiednio do liczby uczestników każdego typu.

Według stanu na dzień 31 sierpnia 2017 r. uczestnicy zakwalifikowani do zajęć w domu typu A, B, C przedstawiają się następująco:

- w typie A (16 osób) – wskaźnik zatrudnienia 2,29
- w typie B (24 osoby) – wskaźnik zatrudnienia 4,80
- w typie C (6 osób) – wskaźnik zatrudnienia 1,20

Łączne zatrudnienie członków ZW-A winno wynosić 8,29 etatów.

Z wyjaśnień Kierownika przedłożonych do protokołu oraz ustaleń kontrolnych wynika, iż w skład ZW-A wchodzi 9 osób w ramach 9 etatów. Wskaźnik zatrudnienia pracowników ZW-A, zarówno dla uczestników będących osobami przewlekłe psychicznie chorymi (typ A), jak i osobami umysłowo upośledzonymi (typ B) oraz osobami wykazującymi inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C) spełnia wymogi w zakresie wskaźnika, określone przepisami ww. rozporządzenia.

Zgodnie z § 4 ust.1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy sposób funkcjonowania domu winny określać następujące dokumenty:

- statut domu;
- regulamin organizacyjny;
- program działalności domu i plany pracy domu na każdy rok.

Planowanie indywidualnego wsparcia, w tym działalność zespołu wspierająco-aktywizującego

W trakcie czynności kontrolnych, na podstawie analizowanej dokumentacji (rocznego planu pracy, tygodniowej karty uczestnika, losowo wybranych do kontroli IPPW-A uczestników: S.G., K. SZ., Ł. K., Z.T., B.B., P.G., K.H., A. M., P. K., S.W., S.G., W.P., R.O., D.N., M.L., Z.K., ustalono, iż świadczenie usług w ŚDS polega na nauce, rozwijaniu, kształtowaniu i podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowaniu w życiu codziennym uczestników ŚDS. Ponadto polega na organizowaniu oparcia psychicznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i przeciwdziałania izolacji społecznej.

W ramach prowadzonego postępowania wspierająco - aktywizującego w ŚDS udziela się wsparcia uczestnikom i ich rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, poprzez zaspakajanie podstawowych potrzeb i poradnictwo. Podtrzymuje się i rozwija umiejętności uczestników, niezbędne do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia poprzez realizację:

- Trening samoobsługi
- Trening zdrowotny
- Trening umiejętności społecznych i rozwiązywania własnych problemów
- Trening rekreacyjno-sportowy
- Terapia zajęciowa

Trening spędzania czasu wolnego
 Poradnictwo psychologiczne
 Aktywizacja zawodowa

Zgodnie z §13 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy zespół wspierająco - aktywizujący zbiera się w zależności od potrzeb, jednak co najmniej raz na 6 miesięcy, celem omówienia realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego i osiągniętych rezultatów, a także ewentualnej możliwości ich modyfikacji.

Ponadto w przypadku osiągnięcia przez uczestnika poziomu samodzielności umożliwiającego uczestnictwo w innych formach wsparcia, zespół wspierająco - aktywizujący wnioskuje do jednostki prowadzącej o umożliwienie uczestnikowi korzystania z innych form wsparcia w celu kontynuacji procesu usamodzielnienia, w szczególności poprzez odpowiednie formy rehabilitacji zawodowej lub zatrudnienia. Kierownik Domu oświadczył, iż w okresie objętym kontrolą tj. od stycznia 2016 r. do dnia kontroli w Środowiskowym Domu Samopomocy w Inowrocławiu, uczestniczka podjęła prace w roku 2015 i pracuje do dnia dzisiejszego, jako pracownik prac interwencyjnych w Mechandisingu jako sprzedawca internetowy. W roku 2017 uczestnik został skierowany do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Strzelnie.

W ŚDS został opracowany druk IPPW-A, który bez względu na rodzaj terapii zawiera następujące elementy:

imię i nazwisko uczestnika,

termin realizacji

data opracowania

główne cele oddziaływań terapeutycznych

sposób realizacji: (tabela z poszczególnymi treningami, poradnictwem psychologicznym, aktywizacją zawodową)

W planach podano sposób realizacji, działania , które ZWA zamierza wykorzystać w celu osiągnięcia poszczególnych założeń planu.

oświadczenie uczestnika/ opiekuna prawnego, że zapoznał się z planem postępowania wspierająco- aktywizującego i wyraża zgodę na jego realizację.

IPPW-A przygotowano w porozumieniu i za zgodą uczestnika, bądź opiekuna prawnego.

W IPPW-A wskazano pracownię, zajęcia których bierze udział uczestnik. IPPW-A każdorazowo dostosowany jest do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestnika. Oceny realizacji IPPW-A świadczą o tym, iż ZWA zbierał się raz na 6 miesięcy (ocena półroczna i druga ocena realizacji na koniec roku.)

W załączniku do Regulaminu Organizacyjnego Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu z dnia 21 października 2016r. Kierownika Domu, określono następujący skład Zespołu Wspierająco- Aktywizującego:

- kierownik ;
- psycholog;
- pedagog;
- terapeuci;
- instruktorzy terapii zajęciowej;
- technik fizjoterapii/ fizjoterapeuta;
- opiekunowie.

Ponadto zespół wspierająco- aktywizujący opracował:

- tygodniowy plan pracy;

- wykaz treningów i ilości osób biorących udział w zajęciach na dany rok z podziałem na miesiące.;
- kwartalną ocenę aktywności uczestnika;

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Inowrocławiu prowadzona jest dokumentacja zbiorcza uczestnika, która zawarta jest w profilu uczestnika zajęć, w teczce akt uczestnika i zawiera:

- podstawowe informacje o uczestniku;
- okres i przyczynę dłuższej niż dwutygodniowej nieobecności;
- osobę do kontaktu;
- lekarz/ psycholog do kontaktu;
- diagnozę rodziny;
- rodzaj i przyczynę niepełnosprawności;
- stopień niepełnosprawności umysłowej;
- inne dysfunkcje;
- informację o leczeniu i hospitalizacji;
- informację czy wymaga pomocy osób drugih;
- sprawność ruchową i manualną;
- zdolność porozumiewania się;
- umiejętność bycia w grupie;
- stopień samodzielności w zakresie samoobsługi;
- stopień motywacji do aktywności;
- ulubiony rodzaj aktywności;
- umiejętność zagospodarowania czasu wolnego;
- zachowania nieakceptowane społeczne;
- zachowania autodestrukcyjne;
- sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach;
- upodobania kulinarne;
- leczenie farmakologiczne - leki i dawkowanie;
- dodatkowe informacje.

Zgodnie z § 24 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy ŚDS w Inowrocławiu prowadzi również dokumentację indywidualną zawartą w teczce akt uczestnika, która zawiera:

- kopię decyzji kierującej do domu;
- kopię orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności;
- indywidualny plan postępowania wspierająco- aktywizującego;
- opinie lekarzy
- notatki pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego (w tym również zespół ZWA opracował ocenę funkcjonowania psychospołecznego raz na rok.)

Środowiskowy Dom Samopomocy w Inowrocławiu prowadzi ewidencję obecności uczestników, która zawiera listę obecności, oraz zestawienie obecności za dany miesiąc.

W Środowiskowym Dom Samopomocy w Inowrocławiu prowadzone są dzienniki zajęć dokumentujące prace pracowników zespołu wspierająco- aktywizującego.

W ŚDS prowadzona jest także integracja społeczna pracowników. Kierownik Domu przekazał informacje w zakresie prowadzonej integracji społecznej uczestników.

Szkolenia wewnętrzne dla pracowników były realizowane przez kierownika lub upoważnionego pracownika zgodnie z planem na dany rok.

1. Realizacja szkoleń w roku 2016 - 7 szkoleń

- Zał.1 Plan szkoleń wewnętrznych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Inowrocławiu w 2016 r. znak: ŚDS.142.1.2016 z dnia 13 stycznia 2016 r.
- Zał. 2 Umowa z dnia 9 września 2016 r. – zakup usług szkoleniowej na przeprowadzenie szkolenia dla pracowników ŚDS w Inowrocławiu temat : Zapobieganie agresji i autoagresji w ŚDS”

2. Realizacja szkoleń w roku 2017 – 5 szkoleń

- Zał. 3 Plan szkoleń wewnętrznych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Inowrocławiu w 2017 r. znak: ŚDS 142.1.2017 z dnia 16 stycznia 2017 r.

Kierownik Domu poinformował, że na dzień 28 listopada 2017 r. zaplanowano szkolenie wewnętrzne dla pracowników o tematyce „Aspekty w zakresie leczenia osób z zaburzeniami psychicznymi i promocji zdrowia psychicznego.”

Tematyka szkoleń dla pracowników był realizowana w związku z zgłaszanymi przez pracowników domu propozycji wynikających z bieżących potrzeb, związanych z funkcjonowaniem Domu. Ponadto wynikała także ze zmian przepisów prawa jak i również z informacji zawartych z ankiet samooceny kontroli zarządczej w danym roku stanowiący załącznik nr 2 do Regulaminu Kontroli zarządczej.

Ocena działalności podmiotu kontrolowanego:

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność jednostki została oceniona pozytywnie. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole podpisanym w dniu 5 grudnia 2017 r., znak: WPS.III.9421.3.18.2017.BR/LS/EA. Odstąpiono od uwag, wniosków i zaleceń.

Zespół kontrolujący:

Oddziału Kontroli i Nadzoru
w Pomocy Społecznej

Zatwierdzam:

Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej